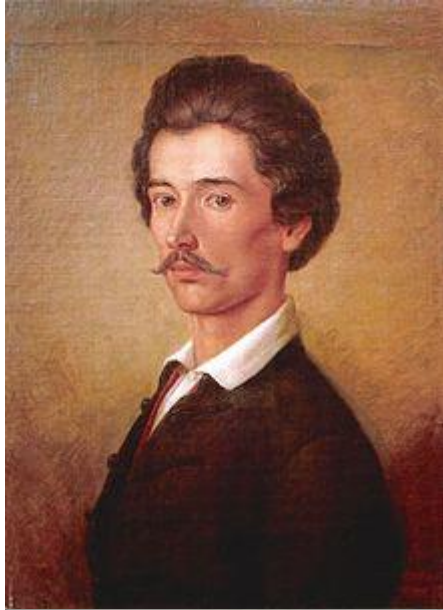

A magyar nyelv gyöngyszemei

Anyanyelvünk története

A szavak csoportosítása:

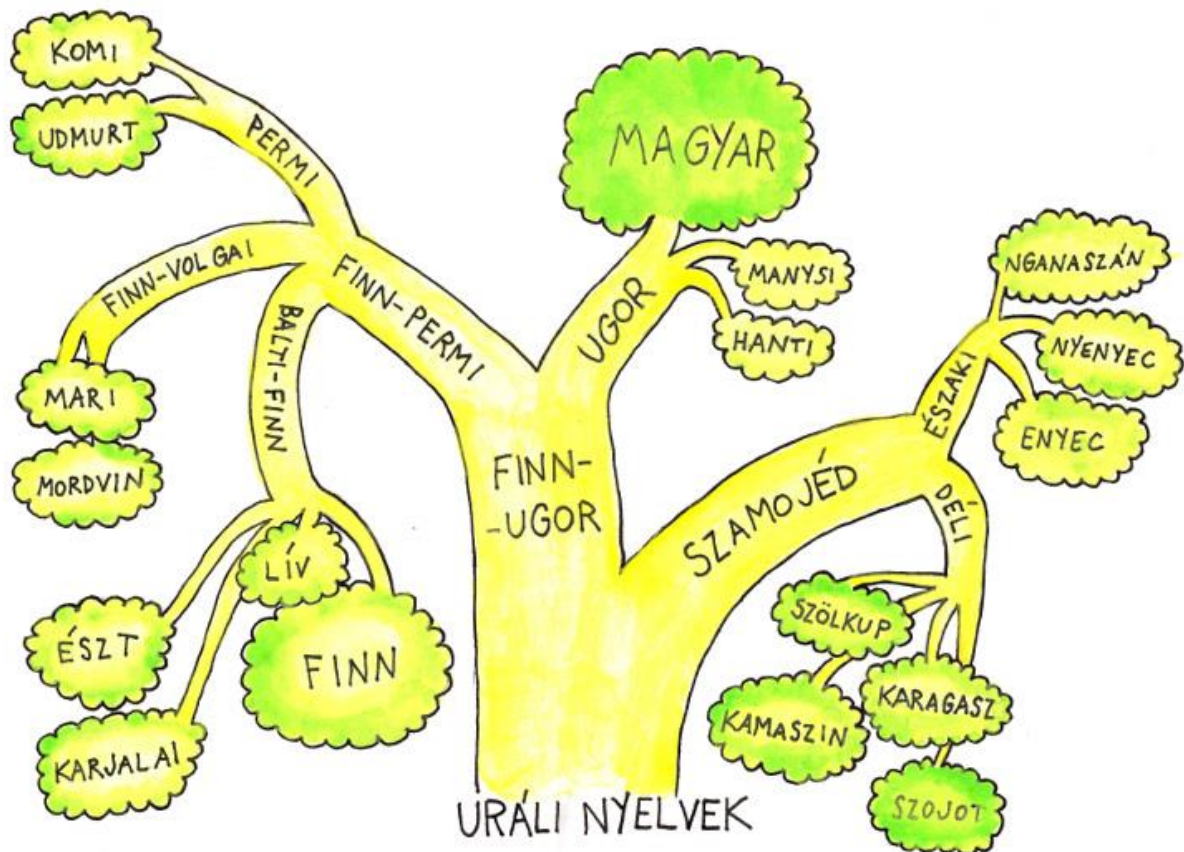
1. Alapnyelvi szavak: Őseink által alkotott és használt szavak.
2. Belső keletkezésű szavak: A nyelv külön életében keletkeztek, tudatos szóalkotási mód útján jöttek létre. Kazinczy- féle nyelvújítási mozgalom.
3. Jövevény szavak: Más népek nyelvéből kerültek hozzánk, de már teljesen beolvadtak mind az ejtés, mind pedig helyesírást illetően a mi nyelvünkbe.
4. Idegen szavak: Más népek nyelvéből kerültek hozzánk, de még mindig érződik rajtuk az idegen eredet.

Alapnyelvi szavak	Belső keletkezésű szavak	Jövevénytörzsek	Idegen szavak
<i>fej, ág, fűz, hó, öt, fenyő, eszik, íj, ideg, nyíl, lő, én, nyereg, apa</i>	<i>hölgy, susog, hon, cikk, páholy, doboz, mennydörög, csupasz</i>	<i>alma, árpa, eke, család, unoka, búza, kápolna, kastély, tánc, pék, bika, diák, konyha,</i>	<i>komputer, kóla, fájl, mobiltelefon, menedzser, kemping, nejlon, kód,</i>

Anyanyelvünk eredete

Körülbelül 6000 nyelvet beszélünk a világon.

A magyar nyelv az Uráli nyelvcsalád, Finnugor ágának Ugor ágához tartozik. Szavaink nagy része finnugor eredetű ezért őket tekintjük legközelebbi nyelvrokonainknak.

A manysik: A manysik – más néven vogulok -, akik a hantik mellett legközelebbi nyelvrokonaink, Nyugat-Szibériában, a Tyumenyi Területhez tartozó Hanti-Manysi Nemzetiségi Körzet nyugati részén élnek. A manysik élőhelye a tajga övezetébe tartozik. A területet javarészt tűlevelű erdők

borítják, ezenkívül sűrűn szabdalják folyók, körülöttük nagy kiterjedésű mocsarakkal, lápokkal.

A hantik: A mintegy 23000 fős hanti népesség Oroszországban, ezen belül Nyugat-Szibériában, az Ob folyó középső és alsó folyásánál, illetve az Ob mellékfolyóinál él. Élnek még hantik az észak felől szomszédos Jamal- Nyenyec Autonóm Körzet délnyugati csücskében, egyes településeik pedig már a keletről határos Tomszki Területhez tartoznak.

Az oroszokon és a hantikon kívül vannak más nemzetiségű lakói is a körzetnek.

Őshaza: Krisztus előtt 4000 nyugat Szibériában az OB folyó és az Urál hegység közötti terület.

Az őshaza helyére vonatkozó tudományos álláspontok eltérőek. A kutatók többsége a feltételezett őshazát a Tobol és az Iszim folyók felső folyása közé helyezi. Ez a terület az Urál-hegységtől keletre fekszik. A tudósok zöme azt állítja, hogy itt alakult ki a magyarság.

A MAGYARSÁG VÁNDORLÁSA

Nyelvemlékek

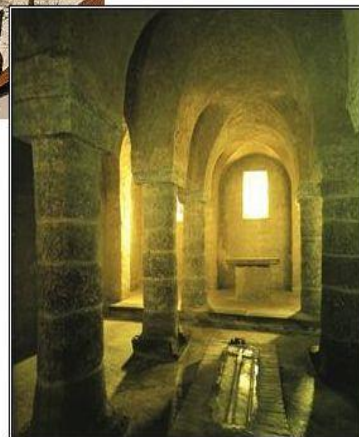
A régi időkből kevés írásos emlék maradt fenn, ezek is latin nyelvűek.

1.Szorvány emlékek: Idegen nyelvű szövegek amelyek elszórtan tartalmaznak magyar szavakat

PI : Tihanyi apátság alapító levele (I. András adta ki,hártyára írt oklevél amit valószínűleg Miklós püspök fogalmazott meg. Latin nyelvű.58 magyar szó található benne.

1055 Tihanyi apátság alapítólevele

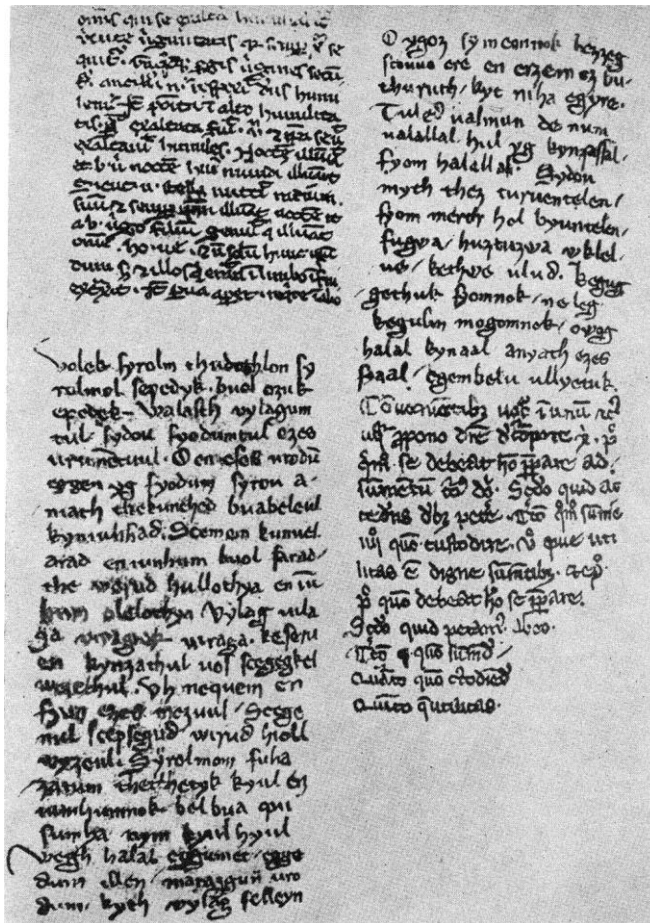

2. Szöveg emlék: Végig magyar nyelvű

Részei: - Halotti beszéd: - Temetési beszéd

- 12. század végén keletkezett
- 2 részből áll: beszéd és könyörgés
- Összefüggő szöveg
- Legelső magyar nyelvű szöveg emlék

- Ómagyar Mária siralom: - 13.század közepe
 - Szerzője ismeretlen
 - Prédikáció előtt mondták vagy énekelték

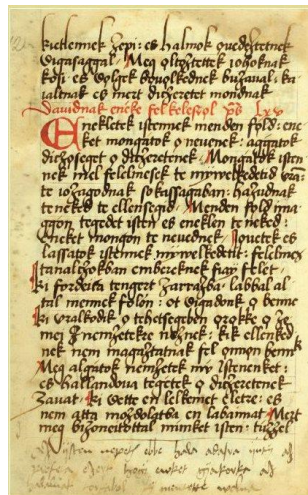
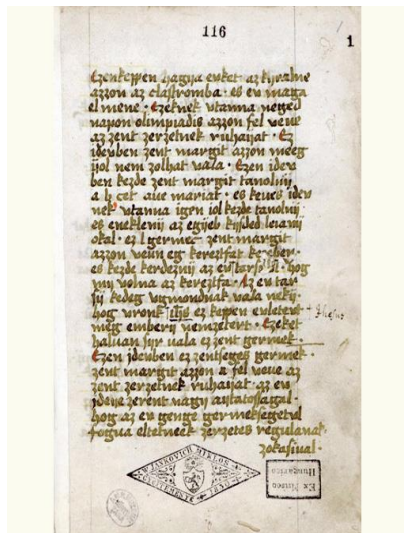
3.Glossza: Latin nyelvű szöveg magyar értelmezésekkel

Eredetileg az első szótárakban felbukkanó, kézzel margóra írt szómagyarázatokat nevezték így. Ma inkább az újságírás egyik kedvelt műfaját értjük alatta, rövid terjedelmű, általában bíráló vagy vitázó szándékkal írt, gyakran ironikus hangvételű műveket sorolunk bele. Valamilyen közéleti, politikai, társadalmi és kulturális kérdéssel, aktuális eseménnyel foglalkozik. Populáris műfaj, de szépirodalmi értéke is van, ezért nagy íróink közül sokan szívesen művelték és művelik, Mikszáth Kálmántól, Herceg Ferencen át Karinthy Frigyesig korántsem bezárólag.

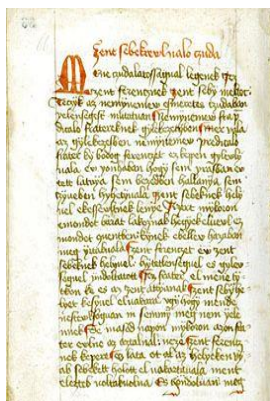
4. Egyéb nyelvemlékek:

- Margit legenda: 1910

Müncheni kódex: 1466

- Jókai kódex: 1450

Mikszáth Kálmán

1847. január 16-án született Nógrád megyében, Szklabonyán. (Ma Sklabina, Szlovákia). Apja Mikszáth János, anyja Veres Mária. Elemi iskoláit a faluban végzi.

1857. A rimaszombati ev. kisgimnázium tanulója lesz. Az önképzőkörben írja első prózáit, verseit.

1863. A gimnázium utolsó két évére átiratkozik a selmecbányai ev. gimnáziumba. Ott is tagja az önképzőkörnek.

1871. Balassagyarmaton van, nincs kedve tanulni. A helyi társaság kedvence. Megismerkedik Mauks Ilonkával. Egy ideg vármegyei hivatalnok.

Mauks Ilona

Évszámok

1874. Megjelenik első könyve, az Elbeszélések című kötet

1876. Hűtlenség címén elválik feleségétől, valójában meg akarta kímélni őt a nélkülözéstől.

1878. Szegedre, a helyi újság a Szegedi napló szerkesztőségéhez kerül. Erőre kap, megjön írói önbizalma, sikeres lesz.

1881. megjelenik a Tót atyafiak és megindul a példátlanul gyors olvasói siker és világirodalmi karrier.

1882. Megjelenik A jó palócok, visszatér a fővárosba, a Pesti Hírlaphoz. Írásai ettől kezdve először mindig újságokban, folytatásokban jelennek meg.

1883. Január elsején újra elveszi Ilonkát s most már a gondtalan irodalmi, társadalmi élet várja őket.

1890. Meghal kisfia, Jánoska. Élete végéig nem heveri ki a tragédiát.

1910. május 28-án meghalt. Május 31-én temetik, az Akadémia előcsarnokában ravatalozzák fel és a Kerepesi úti temetőben lel végső nyugalmat.

Források

https://hu.wikipedia.org/wiki/Miksz%C3%A1th_K%C3%A1lm%C3%A1n

<http://miksathkalman.hu/miksath-elete-roviden/>

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/d/db/Mauks_Ilona.jpg/250px-Mauks_Ilona.jpg

https://www.google.hu/search?dcr=0&biw=1024&bih=603&tbm=isch&sa=1&ei=0MS7WpHmOMWiU-vQjNgJ&q=kerepesi+uti+temet%C5%91+miksz%C3%A1th+k%C3%A1lm%C3%A1n&oq=kerepesi+uti+temet%C5%91+miksz%C3%A1th+k%C3%A1lm%C3%A1n&gs_l=psy-ab.3...23314.32858.0.33082.16.16.0.0.0.392.2552.2-5j4.9.0....0...1c.1.64.psy-ab..7.0.0....0.rVw6qcTRMlg#imgsrc=AwMgHfbdGFHMkM:

Mikszáth fiatalon

Mikszáth Kálmán:

Szent Péter esernyője

Mikszáth művében gyakran előfordulnak idegen, régies szavak, kifejezések. Amik számunkra furcsák, érthetetlenek lehetnek. Ezért gyűjtöttünk párat!

Adoptálja:- örökbefogadja

Almázia :- házilag készített, finom gyümölcslikőr

Animót:- lelkesedés

Brontes:- hatalmas, tagbaszakadt egyszemű óriás

Dalmatika:- katolikus pap köntös

Deniqe:- tehát

Eszterhaj:- nádtető, eresz

Flaméja:- szerelme

Hymen hírek:- házassági hírek

Karbunkulus:- drágakő

Knikker:- zsugori

Krakéler:- garázda,párbajhős

Lamentáció:- siránkozás

Liferál:-szállít

Mádli:-rövid posztókabát

Népség:-körmenet, búcsújárás

Oé:-osztrák érték

Omnipotens:- az isten mindenható

Patronesse:- védnöknő

Poltron:-gyáva,szájhős

Predestál:- eleve elrendel

Ravasz imposztor:-huncut gazember

Sanctuarium:- szentély

**Szeredás:-kecskeszőrből szőtt,fedeles
tarisznya**

Tizedes:- hajdú (hivatal szolgál)

Zlevka:- bor,ami a papnak jut

**szőlősgazdáktól,ami egy közös edénybe
összeöntve különös italt képez.**

